



LÄNSSTYRELSEN  
BLEKINGE LÄN

## Bevarandeplan för Natura 2000-område

*SE0410212 Gåsfeten*



## **Natura 2000**

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

## **Bevarandeplaner**

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

## **Tillståndsplikt och samråd**

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

## **Kartor**

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN  
BLEKINGE LÄN**

Åke Widgren

**Bevarandeplan för Natura 2000-området****SE0410212 Gåsfeten**

Kommun: Ronneby

Områdets totala areal: 10,4 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-11-25

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Staten (Statens Fastighetsverk).

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2002-01-01, SCI: 2004-12-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

1620 - Skär och små öar i Östersjön

**Bevarandesyfte**

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Gåsfeten bidrar till uppfyllandet av miljömålen Hav i balans samt levande kust och skärgård, och Ett rikt växt- och djurliv.

Det prioriterade bevarandevärdet utgörs av den för naturtypen karaktäristiska floran och faunan. Gåsfeten ingår i område av riksintresse för naturvård (område NK 10 Bräkne-Hoby skärgård).

**Beskrivning av området**

Gåsfeten är den yttersta ön i Ronneby skärgård. Den utgörs helt av urberg och har ett mycket exponerat läge. På öns norra del finns en fyr av Gustav Dahlén-typ. Vegetationen är typisk för exponerade öar i skärgården. Strandklipporna stupar relativt brant i havet, till omkring 20 meters djup strax sydväst om ön. Sjöfåglar, framförallt vitfågel, rastar och övernattar ofta på ön.

Havsmiljöförordningen omfattar allt havsvatten, och ett system för att bedöma miljöstatus är under utveckling. Den inledande bedömningen (2012) indikerar att god miljöstatus inte uppnås i

Östersjön. Vattenförvaltningsförordningen omfattar kustvatten (ut till en nautisk mil utanför baslinjen) och den ekologiska statusen i området är bedömd som måttlig på grund av övergödning och miljögifter (2013).

### **Vad kan påverka negativt**

- Mänsklig påverkan som till exempel byggnation, dumpning, muddring, båttrafik (svall, ljud, ankring, grumling), mineral/sand/sten-utvinning, utsläpp av olja och kemikalier kan också inverka negativt på den marina miljön.
- För stort uttag av fisk och bifångster i fisket kan påverka artsammansättningen och hela ekosystemet.
- Främmande arter, så som svartmunnad smörbult, kan påverka artsammansättningen.
- Marint avfall, inklusive dess nedbrytningsprodukter, kan orsaka skada på ekosystemet.

### **Bevarandeåtgärder**

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området:

Gåsfeten omfattas i sin helhet av strandskydd enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken. Strandskydd gäller generellt 100 meter från strandlinjen (ut i vattnet och inåt land). Djurskyddsområde till skydd för häckande vitfågel (främst tärnor) kan övervägas. Någon ytterligare bevarandeåtgärd bedöms i nuläget inte vara nödvändig.

Områdets marina vatten skyddas enligt vattendirektivet och havsmiljödirektivet.

Miljökvalitetsnormer för vatten fastställs med stöd av 5 kap miljöbalken, enligt vattenförvaltningsförordningen och Havs- och vattenmyndighetens författningssamling, HVMFS 2013:19 samt HVMFS 2012:18. Normerna ställer krav på vattnets kvalitet. De marina miljöerna är även skyddade genom Sveriges åtaganden inom HELCOM, Baltic Sea Action Plan, aktionsplan för Östersjön.

### **Uppföljning av naturtyper och arter**

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

## Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

### 1620 - Skär och små öar i Östersjön

---

*Areal:* 10,38 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

#### Beskrivning

Naturtypen utgörs av skär och små öar bestående av urberg eller morän med anslutande undervattensvegetationen. Öarna är i regel trädlösa och utgör viktiga häckningsplatser för fåglar och uppehållsplatser för sälar. Vegetationen består av arter som är anpassade till torra, vind- och saltpåverkan samt frånvaro av egentlig jordmån. I tillfälliga eller permanenta hållkar förekommer speciellt anpassade växt- och djursamhällen, som bland annat tarmtång, andmat och krypven. I havet kring öarna märks arter som grönslick, snärjtång, blåstång, stenhinna, blåmusslor, havstulpaner och mossdjur.

Gåsfeten är representativ för den aktuella naturtypen. Ön består av urberg och är starkt präglad av det exponerade läget i den yttersta delen av Ronneby skärgård. Vegetationen är påtagligt påverkad av fågelspillning, främst från det betydande antal av vitfågel som brukar rasta och övernatta på ön. Bland öns intressantaste och för naturtypen i Blekinge karaktäristiska arter märks bland annat bitterkrassing, fackelblomster, gräslök, styvmorsviol och gul fetknopp. På ön finns även ett relativt stort hållkar med rik förekomst av tarmtång. Vitfågel, bland annat silvertärna, häckar på ön.

#### Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 10,4 hektar. Bitterkrassing, och de för naturtypen karaktäristiska arterna gräslök och styvmorsviol ska ha stabila förekomster. Området ska ha förutsättningar för många häckande fågelarter och det bör finnas en naturlig näringstillförsel orsakad av spillning från häckande fåglar. Undervattensvegetationen ska ha en naturlig zonerings och djuputbredning av fastsittande alger och filtrerande djur.

Vattenkvaliteten ska vara god och den antropogena belastningen i form av fysiska skador av till exempel bebyggelse och bryggor, utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier samt onaturlig grumling ska vara försumbar. Ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen ska vara minst god och får inte försämrats.

#### Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms med nuvarande kunskap som gott.

**Dokumentation**

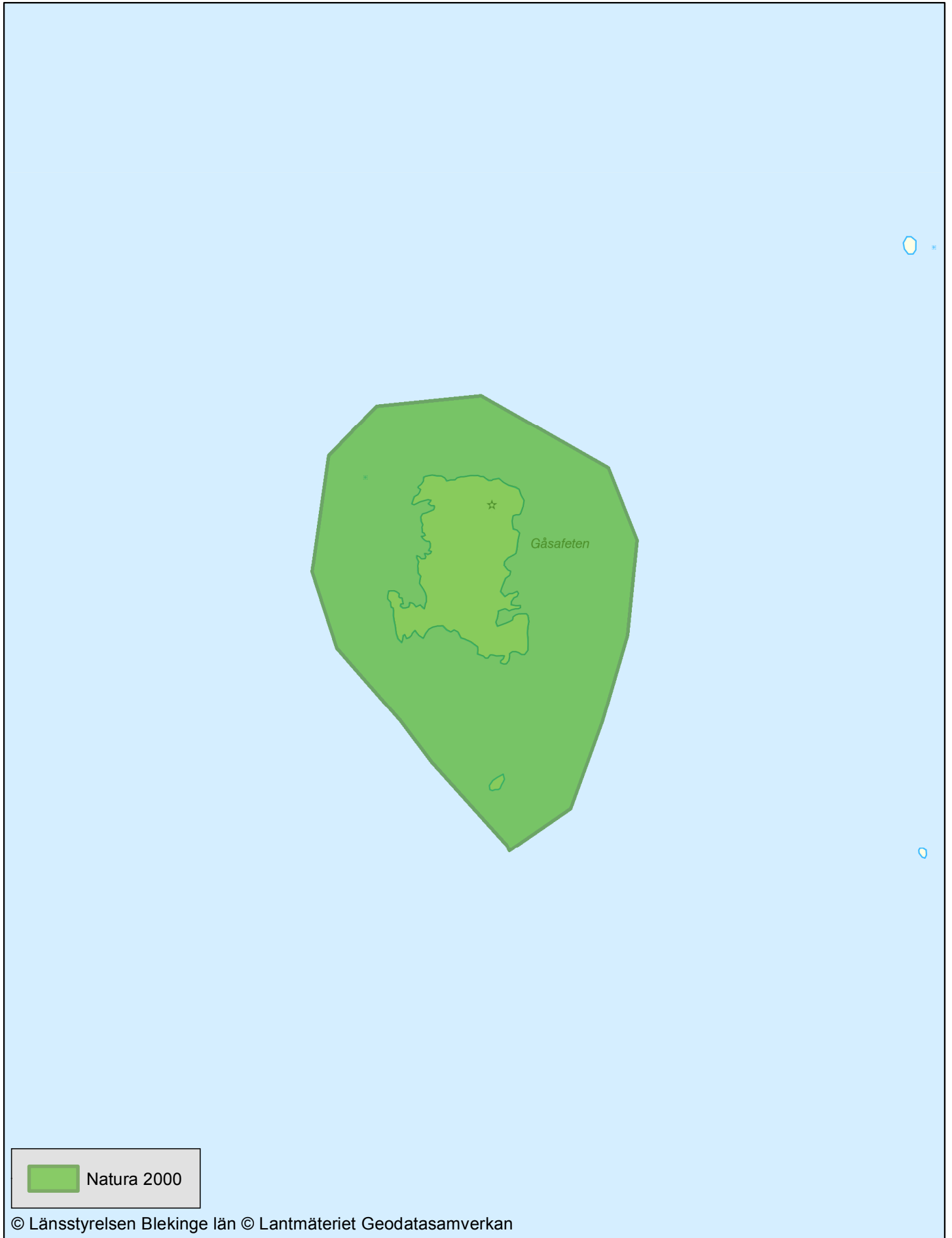
- Artportalen, [www.artportalen.se](http://www.artportalen.se) (uttag 2016-10-07).
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 1998. Riksintresse för naturvård enligt 3 kap 6 § miljöbalken. NK 10 Bräkne-Hoby skärgård. Registerblad.
- Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- HELCOM. 2007. Baltic Sea Action Plan, [www.helcom.fi](http://www.helcom.fi)
- VISS VattenInformationssystem Sverige, [www.viss.lansstyrelsen.se](http://www.viss.lansstyrelsen.se) (uttag 2016-10-12).

**Bilagor**

Bilaga 1. Områdeskarta



# Natura 2000 - SE0410212 Gåsfeten



N  
0 0,15 0,3 km

Kartskala 1:5 000